

III A FORXA D'UN MUSEO EL SOÑO D'UN FERREIRO COLLE XEITO

Decía meu padre pa introducirme nel manexo del oficio qu'el ferreiro tía que saber antias de levar un ferro al lume lo qu'iba faer con él. Nun valía de nada, desque taba roxo, pensar únde iba mazar pa darlle xeito. Ún dos sous ditos era que, nel caso d'error, el ferreiro tía que medir corto y el carpinteiro largo. El ferreiro podía estirar el ferro y el carpinteiro cortar a madera sobrante. Se nun era así, mal amaño tía el error dos dous. E pior el del ferreiro.

José María Xaveiras Escanlar

En 1979, José María Naveiras era xa sabedor da necesidá de xuntar y ordenar as pezas, sistemas de traballo, técnicas y avezos que taba recopilando e seguir rescatando aquelas outras que desaparecían axina, barridas polas dinámicas socioeconómicas novas. Así llo propuxo al entoncias conselleiro de Cultura e Deportes da preautonomía asturiana, Atanasio Corte Zapico, en visita a Grandas de Salime acompañado por Emilio Marcos Vallaura, gran conecedor del occidente asturiano e persona qu'iba ter un papel destacao na creación del Museo.

Tuvieron que pasar algús anos, a concurrencia de comprudades necesarias, a implicación incondicional de xente de dentro e fóra de Grandas de Salime e superar non poucas vicisitudes, hasta qu'el 2 de xunio de 1984 s'inauguró el primeiro montaxe del que xa entoncias se chamóu Museo Etnográfico de Grandas de Salime.

Asistentes á inauguración del Museo.

A mostra primeira ocupóu el baxo da Casa Consistorial del concello. En total, cuatro salas unde s'instalóu el repertorio etnográfico xuntao hasta a fecha e tamén úa mostra de material arqueolóxico reunido por Pepe. El local dispoñible limitaba as posibilidades d'expansión e condicionaba que puidera medrar el discurso, pero taban xa presentes as liñas argumentales principais que s'iban desplegar despóis con máis amplitú: a recreación d'ambientes, el uso real das pezas, a integración nel proxecto d'artesanos y artesanías locales, en activo ou retirados, y a implicación de vecíos e personalidades de todo ámbito qu'iban favorecer a creación da Asociación d'Amigos del Museo Etnográfico de Grandas de Salime.

Proxecto de recuperación del lin.

El primeiro obxeto instalao nos locales del Concello foi un telar de lizo baxo del s. XIX, en desuso dende 1958. A súa exhibición exemplificaba a confluencia de todos os elementos que s'iban convertir na seña d'identidá del Museo. A peza foi úa donación directa dos sous últimos propietarios a Pepe el Ferreiro, procedemento qu'iba ser el predominante nel proceso de medría das coleccións.

El ensamblaxe de todos os sous elementos y a súa restitución foi úa xeira laboriosa que puido rematarse ben gracias á participación da tecedora Remedios Robledo, que foi quén a darlle vida nova e convertíuse en colaboradora del Museo e maestra de xeneracións novas de tecedoras. Recuperábase d'este xeito úa ferramenta, pero tamén úa técnica y un oficio, faendo realidá a comunión entre patrimonio material y inmaterial que Pepe perseguía e que s'iba repetir con éxito noutros oficios y actividades tradicionales.

Aquel Museo incipiente convertíuse axina nun punto d'encontro unde vecíos e forasteiros de todas as edades e formacións espermentaban y intercambiaban conocimientos.

Col torneiro José María Muña.